

การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน

THE SCHOOL ADMINISTRATION BASED ON THE CONCEPT OF RISK MANAGEMENT AFFECTING SCHOOL SUCCESS.

ศิริพงษ์ ศรีโรจน์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์1)เพื่อศึกษาสภาพการณ์การบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน 3) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน 4) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือผู้อำนวยการโรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 20 จังหวัดได้จากการสุ่มจังหวัดละ 1 เขตพื้นที่การศึกษา รวม 20 เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 380 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็น สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์เนื้อหา Multiple Regression

analysis และ Path analysis ผลการวิจัยพบว่า สภาพการณ์การบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนโดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนความเสี่ยงทางการศึกษาและความสำเร็จของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยความสัมพันธ์สูงสุด มีค่า $r=1.000$ การบริหารโรงเรียนความเสี่ยงทางการศึกษาและความสำเร็จของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่ำสุด $r=.706$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ผลการทดสอบเส้นทางโดยการจับคู่ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เส้นทางมีค่าระหว่าง $.711$ ถึง $.939$ โดย ตัวแปรผลผลิตผลลัพธ์ของนักเรียนและความสำเร็จของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางตรงต่อความสำเร็จของนักเรียนต่ำที่สุด ($Beta = .844$ Adjusted R Square = $.711$) ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อ

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ความสำเร็จของโรงเรียนคือ 1. การบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 1) บริหารงานวิชาการและงานทั่วไป 2) บริหารงบประมาณ 3) บริหารงานบุคคล 2. การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 2) ด้านการปฏิบัติงาน 3) ด้านการเงิน 4) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ 3. โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ของนักเรียน 3) ด้านความรู้ ความสามารถครู 4) ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีระดับการปฏิบัติในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.043. แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาร้อยละ 100 และเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติจริงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาร้อยละ 96.80

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียน การบริหารความเสี่ยง ความสำเร็จของโรงเรียน

Abstract

This research aims to study 1) the conditions for school principles of risk management that affect school success. 2) analyze the relationship between the school administrations based on the principles of risk management that affect school success. 3) Analysis of the school administration, risk management principles

that affect school success. 4) Development of school based on the principles of risk management that affect school success. Population and Samples is School Education Expansion in Northeast. Under the Office of Basic Education. The 20 provinces were randomly each province. One districts, including 20 districts. The data is Director of the School The head teacher of 380 scholars. The research tool is a questionnaire. Data were analyzed by analysis of frequency, percentage, standard deviation, mean content analysis Multiple Regression analysis and Path analysis. The research found that: 1. The state of the school administration, risk management principles that affect school success. There is a core component and sub-component 1.School Administration There is one element) academic administration and general 2) budget 3) resource management. 2. Risk Management Education. There are elements: 1) strategic planning 2) operational aspects 3) Financial 4) of regulatory compliance. 3. School Success there are elements: 1) learning management 2) output / results of students 3) Knowledge Skills Teacher 4) the environment is conducive to learning. The results showed a high level of performance

in all three areas, the mean score of 4.04.2. The relationship between the school administrations based on the principles of risk management that affect school success consisting of school administration Risk Management Education and School Success there is a positive correlation between the levels of statistical significance .013. Development of a school based on the principles of risk management that affect the success of the Schools Management and risk management for education Correlated with school success Positive statistically significant level.05 and Experts agree on the model developed 100 percent and that there is a possibility of bringing it into practice in a real school Education Expansion 96.80 percent.

Keywords: School Administration, Risk Management, School success.

บทนำ

การบริหารงานโรงเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพการศึกษา หากการดำเนินงานของโรงเรียน ไม่ว่าจะมีความใหญ่หรือเล็ก ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะประสบปัญหาการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกหรือภายในองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

การเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว บางครั้งก็ส่งผลด้านดีต่อการดำเนินงานขององค์กร ถ้าผู้บริหารสามารถปรับกระบวนการปฏิบัติงานและกลยุทธ์ให้ทันกับโอกาสที่มีอยู่ แต่บางครั้งก็ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานลบหากผู้บริหารไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้ เช่นอาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการอยู่รอดขององค์กร หรือผลกระทบต่อสถานะทางการเงิน ชื่อเสียงและภาพพจน์ที่ดีขององค์กร หรือแม้แต่กระทบต่อการดำเนินไว้ซึ่งคุณภาพ บริหารหรือบุคลากรในองค์กร (นฤมล สอาดโณม, 2550) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารที่จะต้องรับทราบและเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการดำเนินกิจการรวมทั้งต้องหาวิธีการที่เหมาะสมที่จะรับมือหรือจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้น เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามก็เป็นที่ยอมรับกันว่าในทางปฏิบัติคงไม่สามารถที่จะหาวิธีลดความเสี่ยงทุกชนิดจนเป็นศูนย์ได้ความสำคัญจึงอยู่ที่ทำอย่างไรผู้บริหารจึงจะสามารถจัดการควบคุมความเสี่ยงไม่ให้มีผลกระทบต่อการดำเนินงานจนเกิดความเสียหายที่สำคัญได้ (ณฐพร พันธุ์อุดม, 2549) ความเสี่ยงที่ขึ้นในองค์กร ซึ่งมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการเงิน ทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี การเมือง ซึ่งมีความล่าช้า ความสิ้นเปลือง ความสูญเสียเปล่า เกิดข้อผิดพลาด มีการรั่วไหลมีการทุจริตประพฤติดิชอบและมีเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งโรงเรียนจะต้องทำงานในเชิงรุกให้มากขึ้นโดยจะต้องมองให้เห็นถึงปัญหาข้างหน้าและให้ถือเป็น “ความเสี่ยง” ที่จะหาทางควบคุมเพื่อที่จะป้องกัน

หรือลดความเสี่ยงให้น้อยลง(ประเสริฐ อัครประณพพงศ์ และคณะ, 2547)สำหรับองค์กรทางการศึกษา "ความเสี่ยงทางการศึกษา" ถือว่าเป็นแนวคิดค่อนข้างใหม่ที่ยังไม่มีการนำมาใช้ในวงการศึกษามากนักไม่เหมือนในวงการธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เพราะถ้าพลาดหมายถึงหายนะ ส่วนองค์กรทางการ ศึกษาดูเสมือนว่าไม่เป็นไร อะไรก็ได้ แท้ที่จริงแล้วความเสี่ยงทางการศึกษาเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและ ทุกพื้นที่ ถ้าคิดในการลงทุนเม็ดเงินกับความพอเพียงและเวลาที่สูญเสียไปกับการดำเนินการที่ปราศจากการบริหารจัดการความเสี่ยงในสภาพระบอบราชการที่ไม่มีต้นทุนแล้วจะส่งผลต่อความ หายนะทางการศึกษาได้เช่นเดียวกัน (ธร สุนทรายุทธ, 2550)เพราะถึงแม้องค์กรทางการศึกษาถึงแม้ว่าจะออกแบบและพัฒนากระบวนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ดีและมีความน่าเชื่อถือแล้วก็ตาม แต่ยังมีปัจจัยเสี่ยงมากมายที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้คุณภาพการศึกษาไม่ไปตามที่คาดหวัง โดยปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เหล่านั้น ได้แก่ความเสี่ยงด้านหลักสูตร ด้านกายภาพ ด้านเทคโนโลยี ด้านแหล่งทรัพยากร ด้านการเรียนการสอน เป็นต้น (University of Western Sydney,2008)ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยในการบริหารองค์กรกระทรวงศึกษาธิการจะมีนโยบายแจ้งให้สถานศึกษาปฏิบัติการจัดการบริหารความเสี่ยงแล้วก็ตาม แต่การบริหารจัดการในปัจจุบันก็ยังพบว่ามีการบริหารความเสี่ยงเพียงบางส่วนบางสถานศึกษาไม่ได้จัดทำการบริหาร ความเสี่ยงและบางสถานศึกษามีการจัดทำการบริหารความเสี่ยงแต่ไม่ครอบคลุมภารกิจของ

สถานศึกษาทั้งหมดเช่นบริหารความเสี่ยงเฉพาะด้านงบประมาณโดยพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องของการทุจริตของเจ้าหน้าที่การเงิน การเรียกเก็บเงินไม่เป็นไปตามระเบียบสถานศึกษาการจ่ายเงินโดยไม่ได้รับวัสดุ การจ่ายเงินซ้ำในรายการเดียวกัน การรับเงินโดยไม่บันทึกลงบัญชีหรือการนำเงินสดไปจ่ายก่อนและขาดการตรวจสอบการรับจ่ายเงิน เป็นต้น บางสถานศึกษาบริหารความเสี่ยงเฉพาะด้านการบริหารวิชาการและการบริหารบุคคล โดยพบความเสี่ยงในเรื่องหลักสูตรไม่ได้รับการพัฒนาการประเมินหลักสูตรไม่สมบูรณ์ ครุณาผลงานการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนน้อยคอมพิวเตอร์ ล้าสมัย ขาดการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการใช้งาน ขาดแคลนตำราและเอกสารอ้างอิงครูสอนไม่ตรงตามวุฒิ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในปี ค.ศ.1995(Economist Intelligence Unit,1995) ที่มองว่าองค์กรมักจะมองการบริหารความเสี่ยงว่าเป็นกิจกรรมแยกสวนออกไปเป็นส่วนๆ หรือเป็นกิจกรรมพิเศษ ในขณะเดียวกันโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในปัจจุบันเป็น การบริหารราชการแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นความสำเร็จเชิงยุทธศาสตร์การบริหารความเสี่ยงเป็นการปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวดที่ 3 มาตรา 9(1) กำหนดให้ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติการไว้เป็นการล่วงหน้า และรองรับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2550 ที่เห็นชอบให้ส่วนราชการจัดให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการที่จัดขึ้นตามนโยบายสำคัญของ

รัฐบาล โดยแนบผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงไปพร้อมกับคำของบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 และการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงตามตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2553 อยู่ในหมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (SP7) ที่กำหนดว่า ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อเตรียมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2553) การบริหารความเสี่ยง จึงมีความสำคัญสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในการควบคุม กิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานต่างๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตกอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ การจัดการขององค์กรคือ บุคลากรมีความเข้าใจการทำงานมากขึ้น สามารถวิเคราะห์แยกแยะ ประเมินและระมัดระวังความเสี่ยงให้หน้าที่ของตนได้ทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายได้ บุคลากรได้แกการคิดแบบเป็นระบบ และทันสมัยมากขึ้น องค์กรสามารถ บริหารการใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและถูกต้องโดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรไปยังจุดที่มีความเสี่ยงสูง ช่วยลดโอกาสที่จะสูญเสียและเพิ่มโอกาสความสำเร็จของการทำงาน ทำให้ทราบถึงปัญหาล่วงหน้า ละสามารถที่จะหาทางป้องกัน หรือ เตรียมวิธีแก้ไขไว้ก่อน องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน และเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง (ธารชุต อมรเพชรกุล, 2546)

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการณ์การบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน
- 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์การบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน
- 3) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน
- 4) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน

วิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)การบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการทั้งหมด 9,308 คน (สพฐ. 2559) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัดได้จากการสุ่มจังหวัดละ 1 เขต พื้นที่การศึกษารวม 20 เขตพื้นที่การศึกษา การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 200 คน และครูวิชาการจำนวน 200 คน รวมทั้งหมด จำนวน 400 คน การเก็บ

รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลผ่านการส่งทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนกลับมา จำนวน 380 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95 มีผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามได้ค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กำหนดค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์คุณภาพของเครื่องมือซึ่งผลการดำเนินการได้ เท่ากับ .987 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการณ์การบริหารโรงเรียน ตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนมีองค์ประกอบสำคัญประกอบด้วย การบริหารโรงเรียน การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษาและโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จโดยภาพรวมทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมีการประชุมวางแผนในการจัดสรรทรัพยากรในการจัดการศึกษาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการป้องกันความเสียหายที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกับการบริหารจัดการเรียนการสอน การใช้จ่ายงบประมาณ การพัฒนาครู เพื่อจำกัดขอบเขต ป้องกัน ควบคุม ความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในโรงเรียน ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จโรงเรียนได้รับการยอมรับยกย่องเชิดชูผลงานของโรงเรียนจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก ผู้บริหารเป็นนำทางวิชาการนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Stephanie Verlinden, 2011) ที่ค้นพบว่าหากมีการกำหนดให้ความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงเป็นการปฏิบัติที่เป็นวัฒนธรรมองค์กร จะทำให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย กระบวนการ เพื่อใช้ในการบ่งชี้และประเมินความเสี่ยง และกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมจะทำให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนเข้าใจในการจัดการความเสี่ยงในแนวทางเดียวกันและมีจุดหมายร่วมกันในการบริหารความเสี่ยง

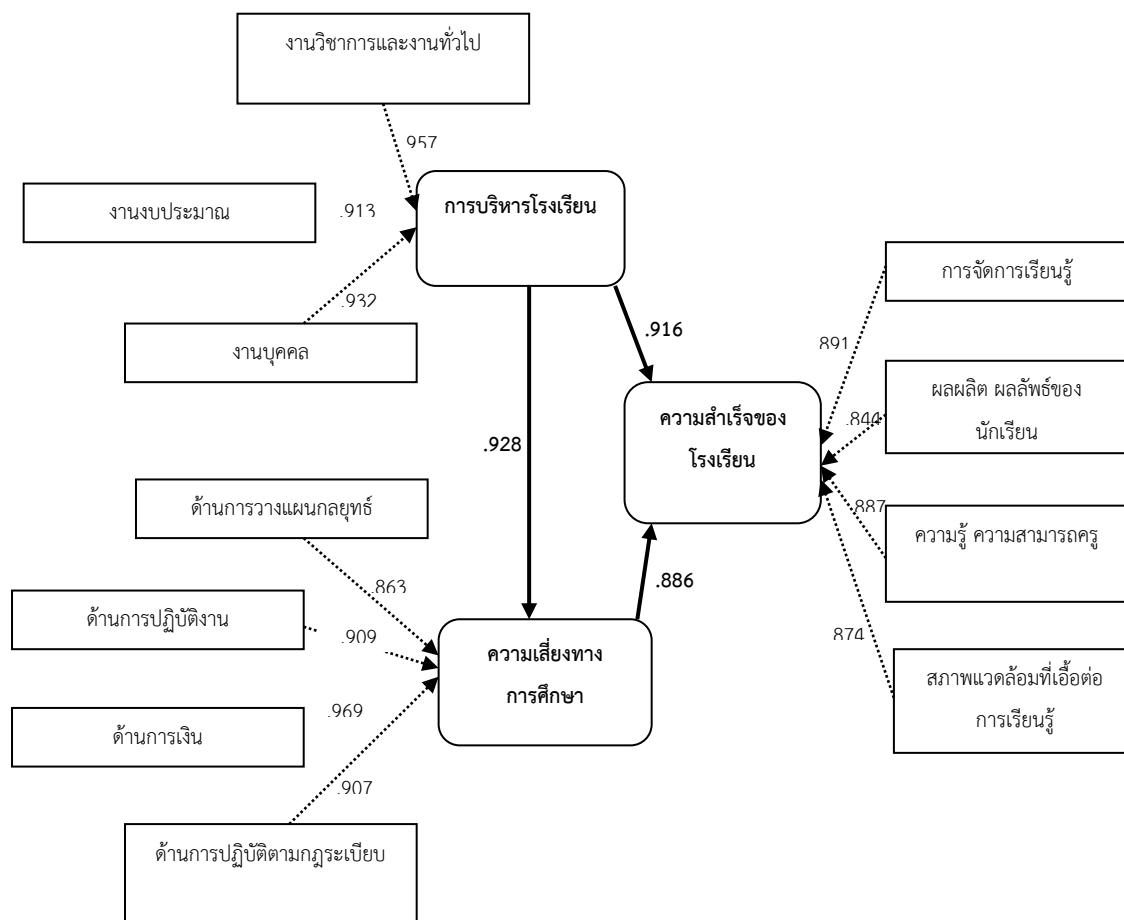
วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทั้งสามมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับ **มาก** ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ (สุรัชย์ เทียนชา, 2554) ที่กล่าวถึงสภาพจริงของปัญหาการศึกษาที่เกิดขึ้น

พบว่าขาดบุคลากรฝ่ายสนับสนุน (Non-Teaching Staff) ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นับว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องเร่งรัด ซึ่งให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษา ยังอยู่ในระดับกลางๆ ไปท้ายๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Scott, 2012) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดกลุ่มเด็กนักเรียนมัธยมปลายที่ตกอยู่ในความเสี่ยง อิทธิพลที่แสดงออกในทางรุนแรงต่อสังคม พบว่าเด็กกลุ่มที่มีความเสี่ยงมากจะมีผลคะแนนต่ำ ส่วนมากจะไม่มาโรงเรียนและออกโรงเรียนกลางคัน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับผลวิจัยของ (ธร สุนทรายุทธ์, 2550) จำแนกความเสี่ยงเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงโดยทั่วไป ซึ่งเป็นการมองความเสี่ยงโดยภาพรวมขององค์การนั้นๆ กับความเสี่ยงเฉพาะพื้นที่ ซึ่งเป็นการพิจารณาลักษณะความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ความเสี่ยงโดยทั่วไป เช่น ความเสี่ยงที่เกิดจากโครงสร้างขององค์กรที่สลับซับซ้อนทำให้การควบคุมภายในเป็นไปได้ไม่ทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ได้ให้แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาไว้ตามหลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA) โดยเริ่มต้นจากการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบในแต่ละพันธกิจของสถาบัน

ตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัวแปร ได้แก่ งานวิชาการ และงานทั่วไป งานบริหารงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน และด้านกฎระเบียบ อธิบายความแปรปรวนของการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนได้ร้อยละ 84.80 การปฏิบัติตามกฎระเบียบมีค่าสัมประสิทธิ์ Beta สูงสุด .306 รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคล มีค่า Beta .230 ค่าสัมประสิทธิ์ต่ำสุด คือ ความเสี่ยงด้านการเงิน มีค่า Beta .025 การพิจารณาการทำนายของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ พบว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบมีอำนาจการทำนายมากที่สุด ที่ค่า Beta .306 รองลงมา คือ งานบริหารบุคคล ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน งานวิชาการและงานทั่วไป มีค่า Beta .230.200 และ .117 ตามลำดับ ส่วนความเสี่ยงด้านการเงิน มีอำนาจทำนายน้อยที่สุด ที่ค่า Beta .025

การทดสอบเส้นทาง โดยการจับคู่ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนตามหลักการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เส้นทางมีค่าระหว่าง .711 ถึง .939 โดยตัวแปรผลผลิต ผลลัพธ์ของนักเรียนและสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ มีความสัมพันธ์ทางตรงต่อความสำเร็จของนักเรียนต่ำที่สุด (Beta = .844 Adjusted R Square = .711) และทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$

ผลวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบประเมินและความเป็นไปได้ในการนำหลักการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนไปปฏิบัติจริงโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารโรงเรียน จำนวน 14 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 4 คน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 คน คณาจารย์ที่ทำการสอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 4 คน และครูวิชาการในโรงเรียน จำนวน 3 คน ตลอดจนการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิใน 4 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการ

บริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนจากผลการตรวจสอบผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนมีความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 100 และเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนไปใช้ในการปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้นำไปใช้ในทางปฏิบัติได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- สุรัชย์ เทียนขาว.(2548).“ชาวปฎิรูปการศึกษา”,มติชนรายวัน 27/03/2548
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา : การวิเคราะห์ห่อหุ้ม (Meta- Analysis.) กรุงเทพฯ : 2552.
- ธร สุนทรายุทธ. (2550).การบริหารความเสี่ยงทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :บริษัท เนติกุลการพิมพ์จำกัด.
- Hosseini,M&Izadkhah. Y.O, (2006).“Risk perception and themedia” *Journal of risk research*, 3 (January 2006) : 31-50
- Stephanie Verlinden.(2011). “Risk Factors in School Shootings”, Pacific University, Clinical Psychology Review (August 2011) :3-6
- COSO, (2008).Enterprise risk management – Integrated framework [Online]. accessed 10 January 2008 Available from /publictions.htm
- George Westerman. (2006).“IT Risk Management : From IT Necessity to Strategic Business Value”, Center for information systems research, Sloan School of Management. (December 2006) : 336